

Årsrapport 2014

Hälsoskyddstillsyn av
skolor och förskolor

April 2015

Sammanfattning

I denna årsrapport redovisas resultaten av miljöförvaltningens tillsyn av skolor och förskolor under 2014 i Stockholms stad.

Riktad tillsyn är ett verktyg för att uppnå en sund miljö i alla skolor och förskolor, både inomhus och utomhus. Tillsynen bedrivs på olika sätt, antingen som löpande tillsyn eller i projektform. Den löpande tillsynen sker genom återkommande inspektioner för att kontrollera kända problemområden, fokus för denna tillsyn är ventilation, installationsbuller samt hygien och städning, utifrån att det är dessa delar som oftast brister. Förvaltningen följer även upp anmärkningar som erhållits vid föregående inspektion.

Projekttillsynen syftar till att kontrollera eller kartlägga avgränsade aktuella frågor.

Under 2014 har förvaltningen:

- Utfört löpande planerad tillsyn på förskolor och skolor
- Deltagit i Folkhälsomyndighetens nationella projekt om inomhusmiljön i skolan med fokus på städning och ventilation
- Inom ramen för Miljösamverkan Stockholms län ansvarat för samverkan i länet av Folkhälsomyndighetens projekt om inomhusmiljö i skolan
- Utfört kartläggning av UV-skydd på förskolegårdar
- Utfört radontillsyn
- Hanterat anmälningar av nya verksamheter
- Varit rådgivande i bygglovsfrågor
- Samverkat med andra förvaltningar och kommunala bolag

Under 2014 har totalt 420 inspektioner utförts på skolor och förskolor inom staden, inklusive inspektion av 54 nyanmälda verksamheter. 207 planerade inspektioner med fokus på inomhusmiljön har utförts och av dem har 48 procent haft sådana brister gällande främst buller och bristande ventilation att uppföljning har krävts.

Erfarenheten från tillsynen är att skolor och förskolor före förvaltningens tillsynsbesök har liten eller ingen kunskap om att de ansvarar för att regelbundet kontrollera och säkerställa att lokalerna är lämpliga ur hälsosynpunkt. Verksamheterna förlitar sig i många fall på att fastighetsägaren tillhandahåller hälsomässigt bra lokaler som är ändamålsenliga för verksamheten. Många saknar kunskap om ifall ventilationen räcker till för det antal personer som vistas i lokalen eller om ljudnivån från ventilationen är för hög och utgör en hälsorisk.

Innehåll

Sammanfattning	3
Bakgrund	5
Lagstöd	5
Syfte	6
Tillsynsmetoder	6
Löpande planerad tillsyn	7
Folkhälsomyndighetens projekt - Inomhusmiljön i skolan	7
Kartläggning av UV-skydd på förskolegårdar	8
Radontillsyn i skolor och förskolor	8
Tillsyn av nyanmälda verksamheter	8
Resultat av tillsynen 2014	10
Löpande planerad tillsyn	10
Folkhälsomyndighetens projekt - Inomhusmiljön i skolan	10
Uppföljning av anmärkningar	11
Effekter av tillsynen	13
Kartläggning av UV-skydd på förskolegårdar	14
Radontillsyn i skolor och förskolor	15
Tillsyn av nyanmälda verksamheter	15
Slutsats	15
Fortsatt arbete	16

Bakgrund

Miljöförvaltningen verkar för att Stockholms skolor och förskolor ska ha en tillfredställande miljö för barn och elever. I Stockholms stad finns i dagsläget 1053 (599) förskolor, 270 (144) grundskolor och 97 (26) gymnasieskolor. Siffror inom parentes avser kommunala verksamheter.

Tillsynsansvaret delas av Hälsoskyddsavdelningen och Livsmedelskontrollen. Hälsoskyddsavdelningens tillsyn syftar till att se till att bestämmelserna i miljöbalken följs, till stöd för bedömningarna används Folkhälsomyndighetens allmänna råd. Livsmedelskontrollen granskar att verksamheterna följer livsmedelslagstiftningen. Denna årsrapport gäller hälsoskyddstillsyn.

Inomhusmiljön i skolor och förskolor skiljer sig från många andra inomhusmiljöer genom att många personer vistas samtidigt på en relativt liten yta, vilket ställer höga krav på inomhusmiljön i lokalerna. Tillsynen syftar till att förbättra inomhusmiljön i stadens skolor och förskolor och därigenom se till att elever och barn inte utsätts för hälsorisker eller hindras i sin utveckling och i sitt lärande. Målet är att alla verksamheter har en väl fungerande egenkontroll.

Buller och höga ljudnivåer i skol- och förskolemiljö är sällan skadlig för hörseln men exponeringen har betydelse för hälsan, livskvaliteten och lärandet. För låg luftomsättning inomhus kan bland annat leda till huvudvärk och trötthet, allergiska besvär och att halten ämnen från kemiska ämnen ökar i luften.

Efter erfarenhet från tidigare tillsyn så ligger fokus i den löpande planerade tillsynen inom områdena buller, ventilation och fukt.

Lagstöd

Den 1 januari 2014 övertog Folkhälsomyndigheten ansvaret för tillsynsvägledningen från Socialstyrelsen. Folkhälsomyndighetens allmänna råd om bland annat ventilation, buller, fukt och mikroorganismer är vägledande för egenkontrollen. Dessa råd har sin grund i miljöbalken och de förordningar som meddelats med stöd av den och utgör rekommendationer om hur en författning bör tillämpas samt är ett stöd för tillsynsmyndigheter och överprövande instanser i deras bedömningar.

Tillsynen bedrivs med stöd av 9 kap. miljöbalken, samt 38 och 45 §§ förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (FMH). Enligt 45 § FMH ska tillsynsmyndigheten ägna särskild uppmärksamhet åt bland annat lokaler för undervisning och av 38 § FMH följer att skolor och förskolor är anmälningsskyldiga verksamheter. Att en verksamhet är anmälningsskyldig innebär att verksamheten måste anmälas till tillsynsmyndigheten senast 6 veckor innan verksamheten påbörjas. Tillsynsmyndigheten har då möjlighet att granska verksamheten och meddela krav på eventuella kompletterande försiktighetsåtgärder eller, i förekommande fall, förbjuda verksamheten.

Tillsynen bedrivs också med stöd av det generella kravet på egenkontroll (de allmänna hänsynsreglerna i 2 kap miljöbalken och 26 kap 19 § miljöbalken om krav på verksamhetsutövares egenkontroll) och förordning (1998:901) om verksamhetsutövares egenkontroll.

Syfte

Målet är att Stockholms skolor och förskolor ska ha en tillfredställande miljö för elever och barn och att de inte ska utsättas för hälsorisker eller hindras i sin utveckling och i sitt lärande.

Syftet med förvaltningens tillsyn är att verksamhetsutövarna ska få ökad kunskap om miljöbalken, förbättrade rutiner för sin egenkontroll, samt att upptäcka och se till att eventuella olägenheter åtgärdas.

Tillsynsmetoder

Riktad tillsyn är ett verktyg för att uppnå en sund miljö i alla skolor och förskolor, både inomhus och utomhus. Tillsynen bedrivs på olika sätt, antingen som löpande tillsyn eller i projektform. Den löpande tillsynen sker genom återkommande inspektioner för att kontrollera kända problemområden. Fokus för denna tillsyn är ventilation, installationsbuller samt hygien och städning, utifrån att det är dessa delar som oftast brister. Projekt tillsynen syftar till att kontrollera eller kartlägga avgränsade aktuella frågor. Förvaltningen följer även upp anmärkningar som erhållits vid föregående inspektion.

Löpande planerad tillsyn

Huvuddelen av tillsynen bedrivs genom planerade tillsynsbesök ute på verksamheterna där lokalerna inspekteras och inspektören gemensamt med verksamhetens representant går igenom verksamhetens egenkontroll, dvs. deras rutiner och förebyggande arbete. Denna tillsyn sker löpande under året och kontroll sker av kända problemområden. När det gäller inomhusmiljön har fokus legat på kontroll av ventilation, buller från fasta installationer, samt städning och hygien. Anledningen är att de flesta anmärkningarna från tidigare år gällt just detta. Vid besöken följs även eventuella anmärkningar som erhållits vid föregående inspektion upp.

Ett mål med tillsynen är att träffa verksamhetsutövarna och att de genom besöket ska få en ökad kunskap om miljöbalken och sitt egenkontrollansvar.

Folkhälsomyndighetens projekt - Inomhusmiljön i skolan

Förvaltningen har deltagit i Folkhälsomyndighetens nationella tillsynsprojekt gällande inomhusmiljön i skolan. Fokus i projektet har varit ventilation och städning samt egenkontrollen vad gäller dessa områden.

Stockholms miljöförvaltning har ansvar för samverkan i länet vad gäller projektet, inom ramen för Miljösamverkan Stockholms län. Målet för samverkan är samsyn i tillsynen. En rapport om inomhusmiljön i länets skolor kommer att sammanställas. En gemensam checklista för tillsynsbesöken har tagits fram och möten med föreläsningar och diskussioner har anordnats.

Checklistans utformning är anpassad efter hur en inspektion normalt planeras och utförs. Första delen av checklistan har fokus på verksamhetens egenkontrollarbete, och används när inspektören i början av besöket sitter ned med ansvarig personal och diskuterar dessa frågor. Andra delen av checklistan har fokus på tillsyn av lokalerna. Checklistan var speciellt anpassad för projektet och hade fokus på frågor gällande ventilation och städning. De övergripande frågor som tagits fram av och skulle rapporteras till Folkhälsomyndigheten efter projektet ingick i checklistan.

Tillvägagångssättet med inspektionsrapport och anmärkning på brister som kräver uppföljning sker på samma sätt som i den löpande tillsynen. Ett tillägg i efterarbetet vid inspektion som

förvaltningen vanligtvis inte har, har varit att renskriva checklistan som använts i projektet. Denna har även skickats ut tillsammans med inspektionsrapporten till verksamhetsutövarna.

Tillsynstiden för projektet löpte under perioden 1 oktober 2014 till 31 mars 2015. Förvaltningen har sammanställt och rapporterat resultaten från tillsynen till Folkhälsomyndigheten.

Kartläggning av UV-skydd på förskolegårdar

Antalet fall av hudcancer ökar och många rapporter visar att en individ som bränt sig som barn löper större risk att drabbas av hudcancer som vuxen.

En kartläggning av UV-skydd på förskolegårdar genomfördes under våren 2014. Syftet med projektet var att få en bild av hur utemiljön på förskolorna ser ut med avseende på möjligheten till solskydd och hur verksamheterna arbetar med frågan. Detta var en kartlägningsinsats som genomfördes under två veckor i maj. Totalt besöktes 162 förskolor och 156 förskolegårdar inspekterades. Arbetet har ställts samman i form av ett examensarbete i samarbete med Stockholms universitet.

Radontillsyn i skolor och förskolor

Radontillsynen har som mål att alla skolor och förskolor i Stockholm ska vara kontrollerade avseende radon och ha halter under riktvärdet 200 Bq/m³. Tillsynen innebär att miljöförvaltningen granskar den av verksamheten inskickade mätplanen och resultaten från mätningen, för att kontrollera att mätning har skett enligt metodbeskrivningen och att mätresultaten understiger riktvärdet. Om riktvärdet överskrids ställer förvaltningen krav på åtgärder. Ca 350 st förskolor/skolor är inte kontrollerade och dessa har uppmanats att mäta under mätsäsongen -14/-15. En påminnelse om att komma in med mätresultat skickas ut i maj. De som inte kommer in med mätresultat kommer att föreläggas att mäta under nästkommande mätsäsong. Även nyanmälningar av verksamheter som inkommit under året kommer att uppmanas att mäta nästa mätsäsong.

Tillsyn av nyanmälda verksamheter

Enligt 38 § förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (FMH), som har meddelats med stöd av miljöbalken (1998:808), är det förbjudet att utan anmälan driva eller arrangera bland annat förskolor, fritidsverksamhet och skolor. Vid anmälan av

en ny verksamhet ska förvaltningen ta ställning till om lokalen och verksamheten är lämplig ur hälso- och miljösynpunkt eller om åtgärder krävs. Förvaltningen ska se till att bestämmelserna i miljöbalken följs. Som stöd för bedömningar finns inom några områden, såsom t.ex. ventilation och buller, allmänna råd som Folkhälsomyndigheten gett ut. Även parallella lagstiftningar som Boverkets byggregler och Arbetsmiljöverkets författningssamling utgör vägledning liksom domstolspraxis. Vid granskningen av en anmälan kontrollerar förvaltningen bland annat lokaliseringen och utformningen av lokalen, ventilation, akustik och buller inomhus, rutiner för egenkontroll samt ansvarsfördelning.

Samverkan med andra förvaltningar i staden

När det gäller frågor som rör nyetablering av skolor och förskolor finns ett behov av samordning med stadsbyggnadskontoret, trafikkontoret och utbildningsförvaltningen med flera aktörer i staden. Detta sker bland annat via en arbetsgrupp där miljöförvaltningen, utbildningsförvaltningen, trafikkontoret och stadsbyggnadskontoret ingår. Syftet med arbetsgruppen är att få större kunskaper om varandras tillsyns- och godkännandeprocesser för att kunna utveckla ett samarbete och samsyn i frågor som rör nyetablering av förskolor och skolor.

Bygglovsremisser

Antalet bygglovsremisser till miljöförvaltningen gällande skolor och förskolor har under de senaste åren varit väldigt få, samtidigt som det inkommit anmälningar av nya verksamheter där lokaliseringen varit tveksam utifrån en bedömning enligt miljöbalken. Ett samarbete mellan stadsbyggnadskontoret och miljöförvaltningen har inletts för att på ett tidigare stadium kunna upplysa den blivande verksamhetsutövaren om hänsyn som behöver tas utifrån miljöbalken. Det kan gälla lokaliseringen, att den befintliga utomhusvistelsen är bullerstörd eller att barnen har begränsad tillgång till lämplig utomhusvistelse. Det kan även gälla lokalernas utformning, exempelvis dåligt dagsljusinsläpp i källarlokalerna och bristfällig ventilation. Under hösten har ett par möten hållits mellan förvaltningarna och under våren 2015 har hälsoskyddsavdelningen fått tillgång till bygglovsavdelningens ärendehanteringssystem för att kunna se alla handlingar i bygglovsärenden för skolor och förskolor.

Resultat av tillsynen 2014

Löpande planerad tillsyn

Inom den löpande planerade tillsynen inspekterades 167 verksamheter under 2014 (Tabell 1) och av dem hade 82 sådana brister som kräver uppföljning, det vill säga 49 procent av verksamheterna. Vissa verksamheter hade fler än en brist. Av bristerna var 78 anmärkningar på buller från fast installation, 18 anmärkningar på bristfällig ventilation, en på fukt, samt en anmärkning på avsaknad av frånluft på toalett.

Tabell 1. Antal inspekterade verksamheter inom den löpande tillsynen 2014. De 40 skolor som ingick i projekt Inomhusmiljön i skolan ingår inte i denna sammanställning. Resultaten redovisas per stadsdel samt uppdelat på kommunala respektive privata/fristående verksamheter.

Verksamheter inspekterade inom den löpande planerade tillsynen 1 januari 2014 – 31 december 2014					
Verksamhet \ Stadsdel		Östermalm	Älvsjö	Hägersten Liljeholmen	Övriga stadsdelar
Förskolor	Privat	30	11	9	8
	Kommunal	37	16	45	6
Gymnasieskolor	Privat				
	Kommunal				1
Grundskolor	Privat			3	
	Kommunal				1
TOTALT inspekterade	167	67	27	57	16

Folkhälsomyndighetens projekt - Inomhusmiljön i skolan

Inom ramen för projekt Inomhusmiljön i skolan inspekterades 40 skolor under 2014, av dem hade 18 sådana brister som kräver uppföljning, det vill säga 45 procent av verksamheterna. Vissa hade fler än en brist. Av bristerna var 14 anmärkningar på buller från fast installation, 11 anmärkningar på bristfällig ventilation, två på fukt, samt en anmärkning på avvikande lukt i korridor. Uppföljningen av brister inom projektet sker på samma sätt som inom den löpande planerade tillsynen.

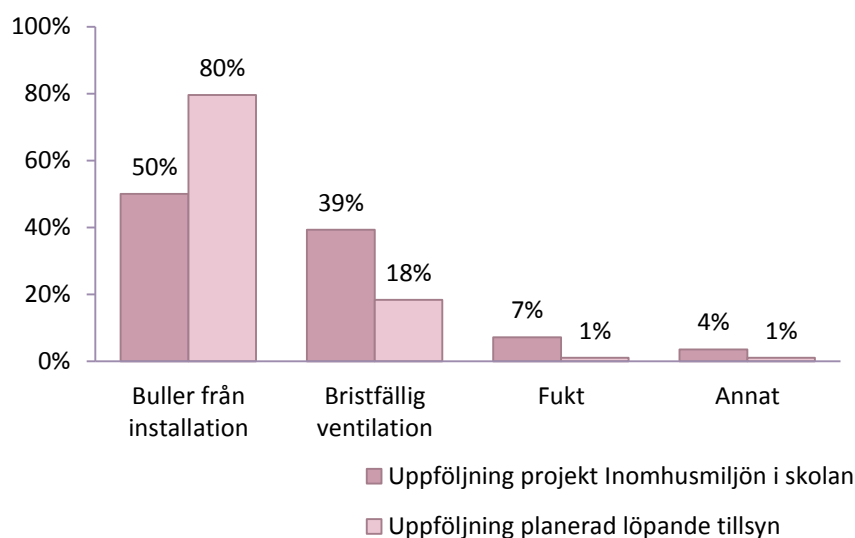
Tabell 2. Antal grundskolor och gymnasier inspekterade under 2014 inom Folkhälsomyndighetens projekt Inomhusmiljön i skolan. Inom projektet utfördes inspektioner i samtliga stadsdelar.

Inspekterat inom projektet för inomhusmiljö i skolan 1 okt-31 dec 2014		
Grundskolor	Privat	8
	Kommunal	28
Gymnasieskolor	Privat	1
	Kommunal	3
TOTALT inspekterade		40

Uppföljning av anmärkningar

De brister som följs upp särskilt är buller, bristfällig ventilation och fukt. Buller och höga ljudnivåer i skol- och förskolemiljö är sällan skadligt för hörseln men bullerexponeringen har betydelse för hälsan, livskvaliteten och lärandet. Dålig luftkvalitet inomhus kan bland annat leda till besvär med ögon, näsa och hals samt astma och allergi. Dålig luftkvalitet kan bero på bland annat bristfällig ventilation, för många personer i lokalerna eller fuktskador.

Om denna typ av brister upptäckts eller misstänks vid inspektionen startas ett uppföljningsärende där verksamhetsutövaren uppmanas att utreda och, om behov föreligger, åtgärda bristerna.

Figur 1. Diagrammet visar fördelningen av de brister som framkommit vid inspektion under 2014 och som följs upp av förvaltningen. Under den löpande tillsynen 2014 inspekterades främst förskolor (162 av 167 inspektioner).

Figur 2. Arbetsbänk invid deplacerande don. Deplacerande don håller en temperatur som är ca 4 grader lägre än rumsluften. Man bör inte sitta så när ett sådant don.

Utöver anmärkningar som följs upp av miljöförvaltningen får i stort sett samtliga besökta verksamheter anmärkningar som de uppmanas att åtgärda inom sin egenkontroll. Vanligast förekommande anmärkningar av det här slaget är bland annat att skriftliga rutiner för städning och hygien saknas eller att protokoll för obligatorisk ventilationskontroll, OVK, och luftflödesprotokoll saknas.

Det kan även vara anmärkningar om att det är smutsigt eller att torkskåpens frånluftsslanger inte är kopplade till frånluften eller felkopplade (Figur 3).

Figur 3. Felkopplade slanger till torkskåp. Det bör vara ett avstånd mellan slang och tak så att även rumsluften kan gå ut via ventilationen.

En annan relativt vanlig anmärkning är att det finns leksaker i skötrummet, eller andra saker som inte bör vara där på grund av risk för smittspridning. Det kan vara att ytskikten, särskilt golven, är spruckna och trasiga vilket gör att golven är svårstädade och ökar risken för fuktskador (Figur 4).

Figur 4. Trasiga golvbeläggningar. En sprucken, spröd golvmatta efter vattenskada och en klabbig golvmatta med sprucken skarv.

Denna typ av anmärkningar noteras i inspektionsrapporten och följs upp vid nästa ordinarie tillsynsbesök.

Effekter av tillsynen

Sedan 2013 har miljöförvaltningen lagt extra resurser på att följa upp att de allvarligaste bristerna åtgärdas för att säkerställa att inomhusmiljön i skolor och förskolor i staden förbättras. Under 2014 avslutades 96 uppföljningsärenden vilket innebär att nära 100 verksamheter och mångfaldigt fler barn och ungdomar i Stockholm fått förbättrad inomhusmiljö i sin dagliga vistelsemiljö. Förvaltningen driver i dagsläget ca 180 uppföljningsärenden.

De brister som verksamheterna ska åtgärda själva inom sin egenkontroll följer förvaltningen inte aktivt upp utan kontrollerar först vid nästkommande tillsynsbesök att åtgärder utförts. Tyvärr kvarstår dock bristerna i många fall. Verksamheterna kan ha bytt rektor respektive förskolechef och ibland har dessa ingen vetskap om den tidigare inspektionen, bristerna som upptäcktes eller om inspektionsrapporten.

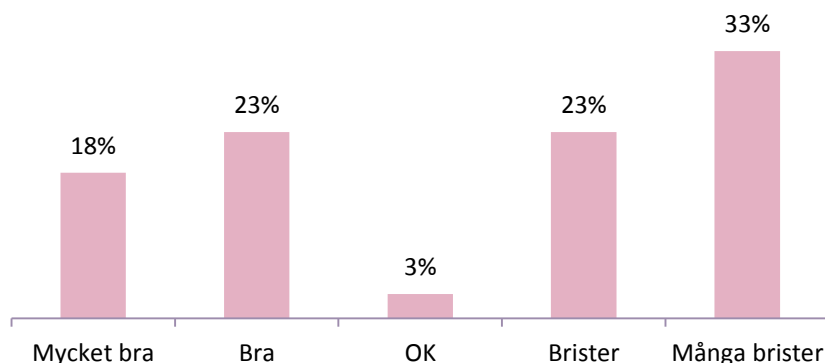
2013 startade Miljösamverkan Stockholms Län en arbetsgrupp med mål att ta fram ett sätt för kommuner att kunna mäta effekten av sin tillsyn. Under 2014 har miljöförvaltningen använt den framtagna checklisten ”Checklista för uppföljning av tillsyn” bland annat inom tillsynen av skolor och förskolor. Checklisten kommer att fortsätta användas även under 2015 och arbetssättet kommer utvärderas under 2016. Checklisten är uppbyggd med ett poängsystem där svaren på frågorna (Figur 5) genererar poäng från -2 till 1. Poängen vägs samman och ger resultat enligt Figur 6. Resultatet från 2014 visar dels att nya brister upptäcks samt något nedslående, att brister som lämnas åt verksamhetsutövarens egenkontroll ofta kvarstår vid nästa tillsynsbesök.

Frågor som ingår i checklisten och vars poäng vägs samman per verksamhet:

1. Har verksamheten egenkontroll/rutiner?
2. Följs egenkontrollen /rutinerna?
3. Erfarenheter sedan senaste tillsynsbesöket
4. Värdering av aktuellt tillsynsbesök

Figur 5. Frågor ur ”Checklista för uppföljning av tillsyn”.

Resultat från återbesök

Figur 6. Resultat från tillsyn 2014. Sammanvägda poäng från "Checklista för uppföljning av tillsyn".

Kartläggning av UV-skydd på förskolegårdar

Oanmälda besök gjordes på 162 förskolor. Sex förskolor visade sig sakna egen gård alternativt att gården var under ombyggnad vid inspektionstillfället. Resultat finns från 156 förskolor i stadsdelarna Rinkeby-Kista, Skarpnäck och Skärholmen. Vid inspektionerna kontrollerades om gården hade tillgång till skugga, antingen naturlig från träd eller annan vegetation eller från fasta konstruktioner eller annat som gav skugga. Speciellt fokus låg på matplatser och sandlådor där barnen antogs sitta stilla längre tider och risken för hög UV-exponering därmed var högre.

Personalen fick också svara på frågor om hur verksamheterna jobbade med solskydd och vilken information som gavs till föräldrar gällande solskydd till barnen.

På 40 procent av besökta förskolegårdar saknades solskydd helt vid matplatsen. Förvaltningen anser att detta är en alltför hög andel eftersom matplatser är platser där barnen sitter stilla under måltiden och inte kan flytta sig till skugga. 47 procent av sandlådorna var solexponerade. Små barn är extra känsliga för solen och tillbringar dessutom ofta lång tid i sandlådan.

De vanligaste sätten personalen arbetade med solskydd på var att se till att barnen använder solhatt (76 %), täckande kläder (48 %) och solskyddskräm (65 %). Nära hälften av förskolorna planerar dagen utifrån solskydd (48 %) och cirka en tredjedel (32 %) stannar inomhus en riktigt varm och solig dag. En knapp tredjedel av förskolorna (29 %) vidtar åtgärder på gården som att sätta upp parasoll eller segel.

Det var inte någon större skillnad mellan de olika stadsdelarna, vilket troligtvis beror på att alla tre stadsdelar ligger i ytterförort. De har liknande förutsättningar för vegetation på gårdarna och det är blandade socioekonomiska grupper inom samtliga besökta stadsdelar.

Radontillsyn i skolor och förskolor

Genom den riktade tillsynen av skol- och förskolelokaler vet förvaltningen att 74 procent av alla verksamheter i Stockholm är radonmätta och har halter under 200 Bq/m³. De skolor som ännu inte har kontrollerat radon uppmanas att mäta, vid behov åtgärda förhöjda halter samt efter mätning rapportera till miljöförvaltningen. Resultat från mätsäsongen 2014/2015 har börjat komma in till förvaltningen och resten förväntas inkomma innan sommaren.

Tillsyn av nyanmälda verksamheter

Under 2014 fick miljöförvaltningen in 51 anmälningar av skol- och förskoleverksamheter, varav 26 privata verksamheter och 25 kommunala. De flesta anmälningarna gäller nya verksamheter eller att en lokal för barnomsorg/skola tagits över av en annan verksamhetsutövare. Nio anmälningar gällde förändringar i befintliga verksamheter, exempelvis utökning av lokalytan.

Antalet anmälningar är i nivå med tidigare år men den ökade efterfrågan på förskole- och skolplatser gör att verksamheter etableras på platser som från början inte var tänkta för sådan verksamhet såsom industriområden, områden nära trafik och i bostads- och kontorslokaler. Detta gör att bedömningen av anmälan blir mer och mer komplicerad och att det i större utsträckning krävs kontakt med andra avdelningar inom förvaltningen och även andra förvaltningar för att kunna göra bedömningar i enskilda ärenden.

Slutsats

Erfarenheten från tillsynen är att skolor och förskolor före förvaltningens tillsynsbesök har liten eller ingen kunskap om att de ansvarar för att regelbundet kontrollera och säkerställa att lokalerna är lämpliga ur hälsosynpunkt. Verksamheterna förlitar sig i många fall på att fastighetsägaren tillhandahåller hälsomässigt bra lokaler som är ändamålsenliga för verksamheten. Många saknar kunskap om ventilationen räcker till för det antal personer som vistas i

lokalen eller om ljudnivån från ventilationen är för hög och utgör en hälsorisk.

Fortsatt arbete

Under 2015 fortsätter arbetet inom den planerade löpande tillsynen på förskolor, till en början i stadsdelarna Bromma och Rinkeby-Kista.

Fokus inom den löpande planerade tillsynen kommer som tidigare fortsatt att ligga på buller från fasta installationer samt ventilation och fukt.

Gällande förskolor är kemikalier ett prioriterat område i tillsynen. En metod för kartläggning av förekomst av farliga ämnen i varor och material i förskolemiljön kommer att tas fram och insamling av dammprover för analys av farliga ämnen planeras i samarbete med Karolinska Institutet.

Under året ska det säkerställas att de skolor och förskolor som ännu inte har redovisat tillräckliga radonmätningar (ca 26 %) genomför sådana mätningar. Mätningarna ska utföras i enlighet med strålsäkerhetsmyndighetens metodbeskrivning och mätresultaten ska ligga under 200 Bq/m³. Det ska också säkerställas att lokaler med värden över 200 Bq/m³ vidtar nödvändiga åtgärder.

Under året kommer förvaltningen fortsätta det påbörjade arbetet med att bjuda in berörda parter; såsom verksamhetschefer, lokalintendenter, förvaltare med flera från skolor och förskolor till utbildning om egenkontroll, krav vid uppföljning och verksamheternas anmälningsskyldighet till förvaltningen.

En av avdelningens miljö- och hälsoskyddsinspektörer jobbar under året deltid som projektledare på Stockholms stads kemikaliecenter, med uppgift att samordna arbetet gällande kemikalier i förskolan. Kunskapen från kemikaliecenter kan genom samarbetet föras ihop med kunskapen från hälsoskyddsavdelningens tillsyn av skolor och förskolor och en samsyn kan skapas kring frågorna.

Under våren 2015 utfördes de sista inspektionerna inom Folkhälsomyndighetens nationella tillsynsprojekt gällande inomhusmiljön i skolor. En sammanställning av länets resultat pågår och ska sammanställas i en länsrapport av miljöförvaltningen i Stockholm.